

EXPUNERE DE MOTIVE

Ziua de 1 Decembrie 1918, sărbătoare națională a românilor, semnifică apogeul luptei de veacuri pentru constituirea unui singur stat cuprinzând toate provinciile istorice locuite de români situate între Carpați, Dunăre și Marea Neagră.

Acest proces, intrat în faza finală în condițiile primului război mondial, când autodeterminarea tuturor națiunilor ținute sub asuprire de marile imperii multinaționale nu a mai putut fi stăvilită de politicile oprimate ale acestora, a cuprins și pe românii din Basarabia, Bucovina, Transilvania și Banat. Generația Marii Uniri reprezentantă deopotrivă de țărani, ostași, intelectualii cei mai de frunte, Biserica, partidele politice de toate culorile, de marii oameni politici ai vremii în frunte cu Regele Ferdinand și Regina Maria, și-a consacrat toate eforturile realizării dezideratului fundamental al timpului: **Marea Unire**.

De-a lungul anului 1918 provinciile istorice românești au proclamat, prin acte plebiscitare, Unirea cu România: Basarabia, la 27 martie prin Hotărârea de la Chișinău a Sfatului Țării, Bucovina, la 28 noiembrie prin Hotărârea Congresului General, la Cernăuți, Transilvania, Banatul, Crișana și Maramureșul la 1 Decembrie prin Hotărârea Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia. Congresul de pace de la Paris a consacrat această situație de facto în texte de drept internațional public reprezentate de tratatele de pace cu Austria și, respectiv cu Ungaria precum și Pactul Societății Națiunilor. Pleiada de mari patrioți și oameni politici ca Ferdinand I Întregitorul, Ion I.C. Brătianu, Iuliu Maniu, Vasile Goldiș, Ștefan Cicio-Pop, Ioan Suci, Octavian Goga, Vasile Lucaciu, Onisifor Ghibu, Ioan Flueraș, Pantelimon Halippa, Ion Nistor, Isidor Bodea, Nicolae Titulescu și mulți alții, ne trimit azi mesajul lor pentru păstrare moștenirii ce ne-au lăsat-o.

România Mare s-a impus în perioada următoare ca un factor de stabilitate și pace în Europa și în zona sa geografică aducând contribuții remarcabile la teoria și practica organizării păcii și securității pe baza principiului dreptului internațional.

Este o datorie sfântă a generațiilor actuale să aducă un prinos de recunoștință acelor care, de la Vlădică pînă la Opincă au înfăptuit **România Mare cu prețul unor jertfe pe care niciodată nu le vom putea cunoaște în toată întinderea și măreția lor**; este o datorie de onoare să spunem generațiilor tinere care le sunt valorile perene ale existenței lor.

Este o necesitate ca intrarea României cu drepturi depline în Uniunea Europeană să aibă ca fundament punerea în circulația informațională internațională a instrumentelor de cunoaștere a istoriei acestei țări cu ceea ce a avut ea mai valoros.

INIȚIATORI:

Senator Dr. Viorica Moisuc

Senator Dr. Gheorghe Funar

Senator Dr. Aurel Ardelean